

عنوان مقاله:

اثر شدت چرای دام بر رطوبت خاک و پوشش گیاهی (مطالعه موردی: پارک ملی خبر و مراتع اطراف)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 17، شماره 2 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

رضا باقری - نویسنده مسئول، استادیار، گروه منابع طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بافت کرمان

محمد رضا چائی چی - دانشیار، گروه زراعت، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تهران

محسن محسنی ساروی - دانشیار، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

به منظور تعیین اثر شدت چرای دام بر رطوبت خاک و پوشش گیاهی در منطقه خبر استان کرمان طی دو سال این تحقیق انجام شد. رویشگاههای مرتعی تحت سه سطح شدت چرای (بدون چرا، متوسط و شدید) با شرایط اکولوژیک همگن، از پارک ملی خبر و مجاور آن انتخاب شدند. پس از بلوک‌بندی مکان نمونه‌گیری هر سایت اقدام به بررسی رطوبت ماهانه خاک در طول دوره چرای دام در دو عمق ۱۵-۳۰ و ۱۵-۱۵ سانتی متری خاک (با ۵ تکرار از هر سایت) گردید و پوشش تاجی گونه‌های گیاهی (با ۳ تکرار ترانسکت در هر سایت چرای) به روش خطی - تماسی طی سه دوره قبل، اواسط و بعد از چرا در مدت ۲ سال، اجرا شد. پس از تجزیه واریانس چند طرفه داده‌های مربوط به رطوبت خاک در محیط نرم‌افزاری SPSS، از آزمون چند دامنه دانکن برای مقایسه میانگین‌ها استفاده شد. طبق یافته‌ها، چرای شدید نسبت به قرق باعث کاهش درصد پوشش تاجی همه فرم‌های رویشی به‌ویژه گرامینه‌های پایا و بوته‌ها در انتهای دوره چرای دام شد. کاهش رطوبت خاک در سایت چرای شدید نسبت به سایت چرای متوسط و بدون چرا، به‌ترتیب با روند نزولی ۸۷/۱۶ و ۰۷/۲۵ درصد مشاهده شد و اثر منفی خشکسالی بر کاهش رطوبت خاک در این سایت چرای بیش از دو سایت دیگر بود. طبق نتایج، سایت قرق و چرای متوسط به دلیل زیاد بودن پوشش درمنه و سایر گونه‌های همراه به‌ویژه گرامینه‌های پایا در وضعیت ثابت و سایت چرای شدید به دلیل غالبیت نسبتاً تک‌بعدی درمنه و پوشش تاجی کم سایر گونه‌های همراه گرامینه بعلاوه ظهور گونه‌های مهاجم *Peganum harmala* و *Marrobium vulgare* در مرحله انتقال به وضعیت نامناسبتر، از شناسنامه مدل حال و انتقال درمنه‌زارهای ایران، قرار دارند. بنابراین اگر دام‌مازاد تعدیل نشود در آینده‌ای نه چندان دور شاهد غالب بودن گونه‌های ناخواسته در مراتع خواهیم شد

کلمات کلیدی:

شدت چرا، پوشش گیاهی، رطوبت خاک، پارک ملی خبر، کرمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632876>

